Ympäristövaliokunta 26.01.2023 – HE 140/2022

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Anna-Leena Seppälä
Rakennusneuvos
Ympäristöministeriö

Juhana Rautiainen
Ohjelmapäällikkö

Jaakko Rastas
Erityisasiantuntija

Arkaluonteiset henkilötiedot

- Arkaluonteisia henkilötietoja ovat mm. potilastiedot, tieto henkilön ihonväristä tai etnisestä alkuperästä, tieto henkilön uskonnollisesta tai poliittisesta vakaumuksesta, ammattiliiton jäsenyys ja geneettiset ja biometriset tiedot (yleinen tietosuoja-asetus 9 artikla).
- Rakennetun ympäristön tietojärjestelmässä ei tulla käsittelemään näitä tietoja.
- Arkaluonteisia henkilötietoja saa käsitellä vain tietyissä tapauksissa, muussa tapauksessa käsittely on kiellettyä.
- Ehdotetussa tietojärjestelmää koskevassa laissa ei ehdoteta säädettäväksi säädöksiä tai esitetä perusteita, joiden perusteella Suomen ympäristökeskus saisi käsitellä arkaluonteisia henkilötietoja.
- Ehdotetussa julkisessa tietopalvelussa saataisiin pitää saatavilla tieto rakennuskohteen esteettömyydestä. Käytännössä tämä tarkoittaisi tietoa esteettömän sisäänkäynnin olemassa olosta tai esteettömän hissin olemassa olosta kohteessa.
- Rakentamisen säädökset edellyttävät, että kaikki rakennukset rakennetaan esteettöminä.

Yhteisrekisterinpitäjyys

- Yhteisrekisterinpitäjyydestä säädetään 1. lakiehdotuksen 4 §:ssä ja Suomen ympäristökeskuksen oikeudesta käsitellä ja luovuttaa tietoa 1. lakiehdotuksen 3 §:ssä.
- Oikeusministeriö on katsonut lausunnossaan ympäristövaliokunnalle, että 4 §:n viimeistä momenttia tulisi tarkentaa, mutta muuten pykälä on tarkoituksenmukainen.
- Kunnilla on oikeus luovuttaa rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä tietoa toimittamiensa tietojen osalta (4.2 §). Suomen ympäristökeskuksella on oikeus luovuttaa kaikkea tietoa, ml. Käyttö- ja lokitietorekisterien tietoa viranomaisille (3 §, 4 §).
- Ympäristöministeriö katsoo, että sääntelystä käy selvästi ilmi se, että maakunnan liitot, kunnat ja Suomen ympäristökeskus voivat luovuttaa 4.2 §:n mukaisesti tallentamansa ja toimittamansa tiedot, minkä lisäksi 4.3 §:ssä on säädetty siitä, että Suomen ympäristökeskuksen tulee toteuttaa 15 artiklan mukaista rekisteröidyn oikeutta ja 3.3 §:ssä on säädetty Suomen ympäristökeskuksen toimivalta luovuttaa henkilötietoa.

Suomen ympäristökeskus ja tiedonhallintamenetelmät

- Suomen ympäristökeskus pyrkii varmistamaan, että tietoja pyytävä taho käyttää tietoja 1. lakiehdotuksessa säädettyihin käyttötarkoituksiin ja valvoo erilaisilla keinoilla tiedon jatkokäyttämistä.
- Teknisiä rajapintoja voitaisiin avata lähtökohtaisesti vain viranomaisille (ml. Yliopistot ja AMK:t).
- Julkisen tietopalvelun osalta huomioidaan tietojen luokittelu. Tietopalvelussa pidettäisiin rajoitetusti tietoa saatavilla ja tietoa voidaan hakea vain yksittäishakuina. Rakennusten piirustuksia ei olisi julkisessa tietopalvelussa.
- Tietojärjestelmän käytöstä ylläpidetään erillistä lokitietojen rekisteriä ja tietojärjestelmästä tapahtuvaa laajamittaista tiedonhakua estetään tarvittaessa.